

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

СЛУЖБОВА-БОЙОВА ПІДГОТОВКА ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

*Матеріали
міжнародного науково-практичного
круглого столу
30 листопада 2022 року
м. Одеса*

ОДУВС
2022

УДК 614.88:351.74(477)
С916

Матеріали викладені у авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Службова-бойова підготовка як основа професійної С916 діяльності поліцейських : матеріали міжнар. науково-практичного круглого столу (м. Одеса, 30 листопада 2022 року). Одеса : ОДУВС, 2022. 204 с.

У збірнику представлені дослідження науково-педагогічних працівників, практичних працівників правоохоронних органів, ад'юнктів, слухачів, курсантів, студентів.

УДК 614.88:351.74(477)

© ОДУВС, 2022

ВСТУПНЕ СЛОВО

Швець Дмитро Володимирович

Ректор Одеського державного
Університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент,
заслужений працівник освіти України

Шановні колеги!

В складних умовах воєнного стану щиро вітаю Вас на міжнародному науково-практичному круглому столі «Службово-бойова підготовка як основа професійної діяльності поліцейських», який об'єднав провідних фахівців-практиків, відомих науковців та молодих вчених-початківців.

Приємно відзначити, що круглий стіл за роки свого проведення змінив формат з університетського на міжнародний, що підкреслює важливість його проблематики, яка виноситься щорічно на обговорення, практичну потребу та змістовність.

Важливо наголосити, що рекомендації та пропозиції, висловлені під час обговорення актуальних питань удосконалення бойової підготовки поліцейських отримують відповідне впровадження в освітній, правозастосовній практиці та в умовах бойових дій.

Проблематика круглого столу щодо службово-бойової підготовки поліцейських щороку набуває все більшої актуальності, оскільки перед поліцейськими постають все нові виклики та небезпеки в їх професійній діяльності, які потребують високопрофесійної підготовки, набуття нових знань та навичок, постійне підвищення кваліфікації задля ефективного протистояння загрозам та небезпекам як суспільства, так і їх власного життя.

Ознайомлення з матеріалами круглого столу свідчить про широкий спектр питань, які піднімаються учасниками та потребують відповідного законодавчого та організаційного вирішення. Слід з приємністю відзначити, що до дослідження питань забезпечення бойової підготовки поліцейських долучаються також здобувачі освіти.

Міжнародний формат науково-практичного заходу, об'єднуючи фахівців з різних країн, сприяє обміну міжнародним досвідом та передовими практиками організації та забезпечення службово-бойової підготовки поліцейських, що є невід'ємною умовою виконання поліцейськими професійних обов'язків та забезпечення їх життя та здоров'я, як в мирний так і воєнний час.

Впевнений, що конструктивне спілкування професіоналів в рамках круглого столу буде сприяти успішному пошуку нових ідей в науковій і практичній діяльності, удосконаленню законодавства та практики його застосування у сфері службово-бойової підготовки поліцейських.

Бажаю учасникам науково-практичного круглого столу «Службово-бойова підготовка як основа професійної діяльності поліцейських» цікавої дискусії, плідної співпраці та нових успіхів!

ОСНОВИ ТА ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ «ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ»

Удренас Галина,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри
тактико-спеціальної, вогневої
та фізичної підготовки
ОДУВС (м. Одеса), Україна

Жуковський Сергій,

викладач кафедри
тактико-спеціальної, вогневої
та фізичної підготовки
ОДУВС (м. Одеса), Україна

Найбільш частими причинами загибелі від поранень, смерті від яких можна запобігти, є крововтрата – 60%, пневмоторакс – 30%, обструкція дихальних шляхів – 5%, 5% – інші причини.

Критичним моментом для виживання тут є фактор часу. Існує поняття «золотої години» – часу необхідного для того, щоби пораненому почав надаватися необхідний обсяг лікарської допомоги. Тобто швидка евакуація з поля бою в польовий чи спеціалізований госпіталь має вирішальне значення для порятунку поранених. Ця задача повинна вирішуватись низкою організаційних заходів та відповідним технічним забезпеченням військових та медичних підрозділів. Але першочергове значення має вчасність, обсяг та правильність допомоги, що надається пораненому протягом цієї «золотої години».

Висока смертність від наведених вище причин обумовлена швидкоплинністю процесу втрати життєдіяльності під впливом травматичних факторів. Так при пораненні крупних артерій (наприклад стегнової) людина може загинути протягом 2-3 хвилин від втрати крові, також протягом 5 хвилин людина може загинути від обструкції дихальних шляхів чи дихальної недостатності. Тому останнім часом все більше значення надають так званім «платиновим 10 хвилинам» – першим хвилинам після поранення. Ці 10 хвилин є найкритичнішими і саме заходи, вжиті протягом цього

часу, найбільше впливають на прогноз виживання та на перебіг подальшого відновлення.

В ці хвилини кваліфікована медична допомога навряд чи буде доступна, тому все буде залежати від здатності та вміння пораненого надати самопомогу, а також від готовності та вміння надати першу долікарську допомогу його товаришами та/або медиками підрозділу.

Військова медична доктрина в військах НАТО передбачає, що в умовах поля бою можливості військових лікарів та іншого професійного медичного персоналу щодо негайного надання першої допомоги є значно обмеженими. У зв'язку з цим запроваджено план для надання пораненим бійцям першої домедичної допомоги. План передбачає надання першої допомоги:

- в порядку самопомоги самим пораненим;
- в порядку взаємодопомоги іншим бійцем;
- бійцем-рятувальником (санітар в ЗСУ);
- парамедиком (санінструктор роти в ЗСУ).

Всі солдати обов'язково проходять базовий вишкіл — тренінги із навчання прийомам самопомоги/взаємодопомоги.

Дуже важлива роль цим планом відводиться бійцю-рятувальнику. Зазвичай одного з членів кожного найменшого тактичного підрозділу (відділення, екіпажу, розрахунку або іншої еквівалентної одиниці) готують як бійця-рятувальника. Бійцем-рятувальником в НАТО може стати солдат, що пройшов відповідний вишкіл та успішно виконав усі практичні, письмово-практичні і письмові завдання.

Боєць-рятувальник це солдат-немедик, який здійснює заходи із збереження життя як вторинну місію, після виконання своєї основної місії — бійця. Боєць-рятувальник також може допомагати парамедичу або військовому лікарю в наданні допомоги або при підготовці потерпілих до евакуації, якщо у нього немає невиконаних обов'язків бійця.

Основною перевагою наявності бійця-рятувальника є те, що він буде поруч, якщо хто-небудь з членів команди або екіпажу постраждає. Парамедик може з'явитися поряд з потерпілим через кілька хвилин або і пізніше, особливо якщо потерпілих декілька та/або вони знаходяться на різних локаціях. Боєць-рятувальник навчений надавати негайну допомогу, яка може врятувати життя потерпілому.

При наданні допомоги пораненому на будь-якому етапі застосовується правило С-А-В-С.

Стандартна практика визначення ознак життя та порядку надання першої допомоги, відома як А-В-С (airway, breathing, circulation – дихальні (повітряні) шляхи, дихання, кровообіг) в тактичній медицині змінена на С-А-В-С, де додана перша „С” означає катастрофічну кровотечу (catastrophic haemorrhage), яку необхідно припинити в першу чергу.

Специфіка бойових уражень та методи ефективної першої допомоги потребують спеціального оснащення для порятунку поранених під час бойових дій. З цією метою застосовуються тактичні індивідуальні аптечки (ІФАК), якими мають бути забезпечені всі військовослужбовці. Додаткове оснащення для першої допомоги мають бійці-рятувальники та медики (парамедики) військових підрозділів. Оснащення парамедиків в цьому курсі розглядатись не буде. Бійці-рятувальники мають укладку подібну до ІФАК, але розраховану на більшу кількість людей і яка містить деяке додаткове оснащення.

Причиною створення розділу «Тактична медицина» стала неочікувана російсько-українська війна, яка виявила на першому етапі повну неготовність Збройних сил України (ЗСУ) та суспільства до забезпечення виживання військових та населення уражених сучасними видами зброї під час ведення бойових дій.

На початку цієї війни за деякими даними до 30% поранених, яких можна було врятувати, гинуло. Навіть під час Другої світової війни цей показник в Червоній армії не перевищував 25%. Чи були невідворотними такі неймовірні втрати? Порівняймо. У військових конфліктах, в яких беруть участь армії країн членів НАТО гине не більше 3% поранених, яких можливо врятувати! При чому, якщо в ЗСУ головна задача — не дати загинути тим, кого можна врятувати, то медицина країн альянсу вже успішно вирішує завдання вищого рівня — порятунку тих, хто завжди вважався безнадійним і гинув у 100 % випадків. Британські військові медики повідомляють, що їм тепер вдається врятувати 25 % таких «безнадійно» уражених.

Цьому сприяє доступна сучасна високотехнологічна медична допомога кращих клінік, ретельно розроблена схема евакуації поранених, що дозволяє розпочати надавати спеціалізовану висококваліфіковану лікарську допомогу не пізніше ніж через годину

після поранення, вчасно розпочата якісна перша домедична та медична допомога.

Ранній початок лікарської допомоги є фактором, який значно покращує шанси на виживання та відновлення функцій у пораненого. Тому існує поняття ‘золотої години» — першої години після поранення, протягом якої повинно розпочатись надання кваліфікованої лікарської допомоги.

Кожний боєць будь-якої сучасної західної армії, крім майстерного володіння озброєнням, фізичної та тактичної підготовки, досконало володіє прийомами надання медичної допомоги в бойових умовах. Більше того, він завжди впевнений, що його товариші також будуть знати, що робити в разі його поранення і нададуть допомогу, як тільки умови бою це дозволять. Українські вояки нарешті теж мають бути впевнені у кваліфікації своїх товаришів і самі повинні знати, вміти та бути готовими надати першу допомогу, коли вона знадобиться.

ДЕЯКІ ПОРАДИ ЩОДО ТАКТИЧНИХ ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В ПРИМІЩЕННЯХ

Хілобок Даниїл,
курсант 1-го курсу ФПФОДР ОДУВС
ОДУВС (м. Одеса), Україна

Науковий керівник:
Бутенко Вадим,
старший викладач кафедри тактико спеціальної,
вогневої та фізичної підготовки ФПФПКП
ОДУВС (м. Одеса), Україна

Супротивник завжди використовує різні приміщення для зручності виконання багатоцільових завдань, чинити збройний опір, ховатися, зберігати зброю, знаряддя для здійснення теракту, передавати інформацію ворогу та ін.

Саме це вимагає від поліцейських отримувати навички безпечного відпрацювання приміщень, окремих будівель, підсобних споруд та ін.

Наукове видання

**СЛУЖБОВА-БОЙОВА ПІДГОТОВКА ЯК ОСНОВА
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ**

*Матеріали
міжнародного науково-практичного
круглого столу
30 листопада 2022 року
м. Одеса*

Підписано до друку 30.11.2022.Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Гарн. «Times New Roman» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 11,3.
Наклад 120 прим.
Видавництво ОДУВС
м. Одеса, вул. Успенська, 1
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.